

TÍÐINDI

Óvissa um revsiábyrgd

Í øllum teimum viðurskiftum, sum granskingin hjá Eyðfinni Jacobsen umfatar, verður í meira og minni kontantum vendingum staðfest, at brot eru framd á lóggávuna, sum Eik-grunnurin hevur at virka eftir

Jákup Mørk

Enntá staðfestir Eyðfinnur Jacobsen: »...er tað somuleiðis mín fatan, at nevndin áleggjast at rinda endurgjald sambært §44, stk. 1 í lógini um vinnurekandi grunnar, um so er, at grunnurin hevur staðfest tap orsakað av vánaligu umsitingini av grunninum.«

Felags fyri allar partsniðurstøðurnar í granskingini er tó, tørvandi figging hevur við sær, at tað ikki er møguligt at kanna nærri, um

vánaliga umsitingin hevur elvt til tap hjá grunninum.

Skal endurgjaldskrav reisast, er fremsta kravið, at eitt tap skal staðfestast. Tað hevur eftir øllum at døma ikki borið til at útvega játtan, soleiðis at granskingararbeiðið kann gerast liðugt, og tí fær Eyðfinnur Jacobsen, sum er biðin um at gera granskinina, ikki staðfest eina møguliga endurgjaldsábyrgd. Tann spurningurin sleppur at hanga ósvaraður.

jakup@sosialurin.fo

Lánveitingar

Ein partur av granskingararbeiðinum hjá Eyðfinni Jacobsen hevur verið at eftirkanna tær lánveitingar, sum Eik-grunnurin hevur góðkent og latið. Endamálsorðingin hjá grunninum fevnir ikki um útlánsvirksemi, men kortini eru fleiri lán veitt. Í granskingini endurtekur advokaturin fleiri ferðir, at grunnurin ikki sæst hava fingið loyvi frá grunnamyndugleikanum til at taka avgerð um at veita lánini.

- Tey størstu av hesum eru:**
- 26. mai 2008 hevur grunnurin veitt lán upp á 100 mió EUR til tveir íslenskar kundar í sambandi við teirra keyp av partabrøvvum í Kaupthing Banka.
 - 9. desember 2006 hevur grunnurin veitt lán upp á 40 mió kr. til P/F Thor.

- 4. juli 2007 hevur grunnurin veitt lán upp á 27 mió kr. til Vagn Andersen við fleiri, og at veita ábyrgd móttvegis BRF-kredit á 97 mió kr.
- 20. juni 2008 hevur grunnurin veitt lán upp á 25 mió kr. til P/F Notio, sum skuldi seta partapening í Føroya Fiskavirking.
- 3. september 2008 hevur grunnurin veitt lán upp á 10 mió EUR til FDI Invest
- 18. november 2008 hevur grunnurin keypt lán upp á ialt 55 mió kr. frá Eik Banka. Lánini vóru latin til Kista og Exista.

Granskingin er ikki gjord liðug, tí figgingin til hetta ikki er játtað. Granskingin hevur tí ikki staðfest, um lánveitingarnar hava verið orsök til tap hjá grunninum.

jakup@sosialurin.fo

Ósvaraðir spurningar

Jákup Mørk

Sum liður í granskingararbeiði sínum hevur Eyðfinnur Jacobsen vent sær til nevnd og grannskoðarar hjá Eik-grunninum við sjei spurningum, sum allir snúgva seg um roknskaparligu handfaringina av viðurskiftum hjá grunninum.

Spurningarnir, sum Eyðfinnur Jacobsen setti, vóru hesir:

- Hvat er orsøkin til, at Eik Banki varð innroknaður til innara virði? Hvør áseting í ársroknskaparlógini er brúkt sum heimild fyri at innrokna partabrøvini í Eik Banka til innaravirði?
- Biðið verður um at fáa eitt fulfiggjað og nágreiniligt yvirliit yvir, hvussu allir kapitalpartarnir í tilknýttum og associeraðum virkjum

vórðu virðissettir, undir hesum grundgevingina fyri hvøjrari einstakari virðisáseting, og hvør áseting í roknskaparlógini er brúkt til at áseta einstøku virðini?

- Hvørjar eru grundgev-

ingarnar fyri, at grunnurin hevur innroknað goodwill omaná innara virði av Fastogn P/F, tá eginogn felagsins var grundað á dagsvirði av fastogn felagsins?

- Hvat er grundarlagið fyri innrokningini av einum positivum úrsliti upp á 2, mió kr. av kapitalpartinum í Fastogn P/F í 2009?
- Hvat er grundarlagið fyri, at eingin niðurskriving er gjord av roknskaparliga virðinum av goodwill upp á 56 mió kr. í samband við iløguna í Notio, og er gjord nøkur niðurskrivingarkanning í hesum sambandi.
- Hvat er grundarlagið fyri innrokningini av útsettu skattaáognini í ársfrágreiðingini fyri 2008 og 2009?
- Hvat er orsøkin til, at ótryggleikin í sambandi við virðisásetingina av iløgum

grunsins ikki er lýstur í leiðslufrágreiðingini.

Í granskingarfrágreiðingini upplýsir Eyðfinnur Jacobsen, at hvørki grunnurin ella grannskoðanin av ynskt at svara spurningunum.

Sambært lóg um vinnurekandi grunnar, so skal nevndin í einum grunni lata granskingarfólki upplýsingar, sum mugu metast at hava týðning fyri metingina av grunninum og dótturfeløgum hjá grunninum. Og er hetta krav eisini galdandi fyri nevnd og stjórn í dótturfeløgum. Skráseting Føroya ger tó samstundis vart við, at tað kann verða trupult hjá nevndarlimum og øðrum at svara nevndu spurningum, og kunnu hesi tí ikki krevjast eftir svari.

jakup@sosialurin.fo

FAKTA:

Innara virði:

Innara virði visir bókaða virði fyri hvørjar 100 krónur í partapeningi. Innara virði endurspeglar soleiðis bókaða eginpeningin í fyrítøkuni, sum talan er um.

Søluvirði:

Søluvirði er tað, sum kann fáast við at selja partabrævið í frium handli. Í mun til innara virði kann í ávísu førum vera trupult at áseta neyvt søluvirði,

um eingin handil fer fram. Men er partabrævið skrásett á keypsskála, er kursurin neyvt tað, sum fæst við at selja partabrævið í frium handli.

Útsettur skattur:

Útsettur skattur er ein skattabyrða, sum framkemur, tí virði í einum felag ikki verða uppgjörd á sama hátt roknskaparliga og skattliga. Soleiðis er talan um skatt, sum fellur til gjaldingar fyrr ella seinni, men sum í

roknskapinum er »útsettur«. Er talan um negativa útsetta skattabyrðu, skal hendan bert ognarførast, um tað reelt kann roknað við, at felagið seinni fær ágóða av hesum. Við øðrum orðum, at felagið væntandi kemur at hava yvirskot, soleiðis at ein negativur skattaágóði kann gagnnýtast.

Goodwill:

Goodwill er útrykk fyri meirvirðinum í

eini fyrítøku í mun til tað, sum bókaðu virðini vísa, og framkemur ofta, tá partabrøv verða keypt fyri meira enn innara virði. Roknskaparliga verður goodwill avskrivað yvir ávíst áramál, men fortreytin fyri hesum er, at aktivini, sum goodwill stavar frá, kasta meira av sær enn avskrivningar, ið verða framdar. Er hetta ikki støðan, eigur at kannast, um neyðugt er at niðurskriva virðið á goodwill.